

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

308

Szerző:

Cím: Szilveszter éjszakája.

Hely

Idő

"1916"

Forrás: Bpesti hírlap

Személy

Bp.

1916. I. 2

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Szilveszter éjszakája.

Ez az éjszaka egészen más volt, mint a milyenek ismertük, szerettük, vártuk. Hó nem volt az utcán, igazi jókedv nem volt a szivekben, a pezsgő savanyunak izlett, a cigány hegedűje nem sirt, de nem is kacagott: ez az egész Szilveszter éjszaka nem a derü, hanem az idegesség éjszakája volt. A bor, a sör, a pezsgő, a pálinka épp oly mértékben, vagy talán mértéktelenül fogyott, mint régen, ám a szeszgőze nem nevetős mámorban csapott ki, nem a gondtalan életöröm vonása ült ki az emberek arcára, hanem valami sajátos fanyarságé, a mely mintha nagy, mély emberi bánatnak indult volna, de egy egy torzulható nótás kiáltásban mindjárt széjjel foszlott. Ezren és tizezren, talán százezren fogtak neki az éjszaka, hogy a mámor ködében szakadjanak el ettől a rettentő évtől, a lelkekben meggyülemlett sok-sok keserűség leste ezt az éjszakát, hogy vidámság, a mulatás pogány zajában eltűnhesse és átadhassa helyét a reménységnek... de ez bizony ritkán sikerült.

Voltaképp olyan volt ez az éjszaka, a milyenek sejtetni kellett: Az emberek mulatni akartak nem csupán szórakozni, de vigadni, inni, dalolni akár duhajkodni, azonban mindenki a másiktól, másik asztaltól várta az igazi kedvet, biztak a szüregeszió erejében, a vidámság ragadósságában, me hazulról bizony senki nem vitt jó kedvet magával.

Ám a számítás nem sikerült. Az igazi, szívből fakadt vidámság világító és gyújtó rakétájának sehol sem láttuk megvillanását, a mulatásnak inkább csak a külsősége, szinte azt mondanók: hideg technikája jelentkezett, a lelkes, bensőséges hangulat nem tudott fészket verni sehol.

Csengő, jóízű nótázás csakis azoknál a kávéházi asztaloknál fakadt, a hol katonák, katonatisztek ültek. A ki a harctérről jött, magával hozta a férfias lélek csodás öntudatát, az erő, a bátorság teljességét és azt a jogos meggyőződést, hogy a fardadság, türelem, veszedelem, talán sebek és fájdalmak után a csaták hőseit még a nóták, a bor, a mámor és a széles jókedv is megilleti. A kit pedig most hív a kötelesség a tűzbe, a csaták haláltermő mezejére. — melegen, dalosan vesz bucsút ettől a nagy várostól, a melynek sokat emlegetjük, de talán még többet élvezzük sok könnyelmű hibáját.

Felöltő volt a cigánybandák viselkedése. Mintha titkos egyezség kötötte volna őket, csak igen módjával, takarékosan mérték a hazafias nótát, a harcok indulót, a Himnusz, meg szövetségeseink nemzeti dalos fohászait. Régebben éppen ezek a számok tették a műsor gerincét s hosszú volt a negyedóra a zenés kávéházban, ha legalább egyszer föl nem harsant valamelyik szilaj lüktetésű magyar induló. Tegnap mindebből kevés jutott. Olyanformán festett, mintha a cigányok távoltartani

igyekeztek volna a harctér hangulatát s a szilaj csárdások, a busongó nóták s a divatos operett és modern táncdallamok zengő hullámain a feledésbe akarták volna siklatni — legalább is néhány órára — az egész háborút.

Ez a jó szándék azonban nem érte el célját. Ezeknek a napoknak a bánata mélyebben gyökerezik, semhogy percre is kitephető volna. De meg a szörnyű drágaság is örökkön éber volt és percről-percre figyelmeztette a közönséget, hogy a szilveszteri mámor csak pára, felhő, semmiség, ellenben valóság a hatvanfilléres lágytojás, a pezsgő, a melynek ára sokkal magasabban szökdécselt, mint benne a szénsav gyöngye.

... Igen, az éjszaka mulattak az emberek, De nem voltak vidámak.